

NIEUWE OOGST ZORGT VOOR GOEDKOPER VARKENSVOEDER

Granen en eiwitrijke grondstoffen worden een stuk goedkoper terwijl de graanbijproducten en de zuivere aminozuren duurder geworden zijn. De dalende prijzen van de basisveevoedergrondstoffen resulteren in een afname van de voedermiddelenkostprijs van 4,10 tot 7,95%. Door de gewijzigde grondstofprijzen levert het herformuleren van de verschillende rantsoenen deze maand echter geen grote kostenbesparing op. – Dirk Fremaut, UGent

De enige uitzondering vormt het rantsoen voor lacterende zeugen en het derdefaserantsoen voor vleesvarkens, waar een kostenreductie van respectievelijk 3,95 euro per ton en 2,87 euro per ton gerealiseerd werd.

Sinds onze laatste berekeningen (zie *Management&Techniek* 12 van 24 juni) stelden we, in tegenstelling tot in juni, voor de meeste granen en eiwitrijke voedermiddelen een prijsdaling vast. Deze prijsveranderingen hadden een positief (dalend) effect op de totale voedermiddelenkostprijs voor de diverse vleesvarkens- en zeugenvoeders. Gemiddeld kunnen we stellen dat de prijs van de granen met bijna 5% is afgenomen ten opzichte van juni. De prijs van gerst daalde met 7,19% en bedraagt momenteel 142 euro per ton (153 euro per ton in juni). De aankoopprijs van maïs daalde met 3,02% tot 193 euro per ton, terwijl tarwe 4,85% goedkoper werd (157 euro per ton in plaats van 165 euro). Ondanks de sterke prijsdaling van de granen wijzigt het aandeel van tarwe, gerst en maïs in de verschillende formules nauwelijks. Voor bepaalde formules is gerst iets aantrekkelijker in vergelijking met tarwe. Maïs blijft relatief duur tegenover de andere granen. In tegenstelling tot de goedkopere granen werden de graanbijproducten duurder. De aankoopprijs van tarwekortmeel steeg met 3,42%. Tarweglutenfeed werd in de voorbije 3 maanden zelfs 5,30% duurder. In vergelijking met juni werden de eiwitrijke voedermiddelen goedkoper. Sojaschroot werd sinds juni 18,85% goedkoper, terwijl de prijs van volvette sojabonen met 21,87% afnam. Momenteel bedraagt de aankoopprijs voor sojaschroot en volvette sojabonen respectievelijk 353 euro en 393 euro per ton in vergelijking met 435 en 503 euro in

.....
In tegenstelling tot de goedkopere granen werden de graanbijproducten duurder.
.....

De schommelingen op de grondstoffenmarkt hadden deze maand een zeer grote impact op de veevoederprijzen.

juni. Koolzaadschroot is in dezelfde periode bijna 14,47% goedkoper geworden en kost vandaag 201 euro per ton (in vergelijking met 235 euro in juni). In tegenstelling met de vorige periode werden voedererwten iets duurder. De actuele prijs van voedererwten bedraagt 245 euro per ton, in vergelijking met 240 euro in juni – een prijstoename met 2,08%. Voor de zuivere aminozuren stelden we de voorbije 3 maanden een prijstoename vast. In tegenstelling met alle andere zuivere aminozuren werd DL-methionine echter 10,15% goedkoper. L-lysine-HCl, L-Threonine en L-tryptofaan werden respectievelijk 7,41%, 9,68%

en 7,14% duurder in vergelijking met de laatste berekeningen. Bij de celstofrijke voedermiddelen was de prijsevolutie niet eenduidig. De prijs van bietenpulp steeg met 1,08%, terwijl luzernepellets 1,04% goedkoper werden.

De schommelingen op de grondstoffenmarkt hadden deze maand een zeer grote impact op de veevoederprijzen. Herformuleren van de diverse samengestelde rantsoenen zorgt deze maand niet voor een sterke reductie van de kostprijs. Alleen voor het rantsoen voor lacterende zeugen en het VL3-rantsoen wordt een significante kostenreductie gerealiseerd (respectievelijk 3,95 en 2,87 euro per ton). Gemiddeld werden de mengvoeders voor vleesvarkens ongeveer 4,10 tot 7,95% goedkoper in vergelijking met juni. De voedermiddelenkosten voor de productie van lactomeel en drachtmeel daalden eveneens, respectievelijk met 7,44% en 3,07%. De berekeningen in dit artikel zijn gebaseerd op de prijsnoteringen van 8 september 2016.

Vleesvarkensvoeder fase 1

Fase 1 (tabel 1 en figuur 1 p.48, VL1) staat voor een vleesvarkensvoeder voor het gewichtstraject 20 tot 45 kg. De zelfmenger stelt dit rantsoen volledig zelf samen en de gepubliceerde kostprijs heeft enkel betrekking op de voedermiddelenkosten van het rantsoen. Als een zelfmenger de samenstelling van zijn veevoeder niet wijzigt, dan bedraagt de voedermiddelenkostprijs 222,70 euro/ton in vergelijking met 239,37 euro/ton in juni 2016. Dit betekent dat de kostprijs van deze formule met 16,67 euro/ton, of 8,96%, afgenomen is. Na heroptimalisatie van de formule bedraagt de prijs van het voeder 222,17 euro. De nieuwe formule is bijgevolg 0,53 euro goedkoper (-0,24%) dan

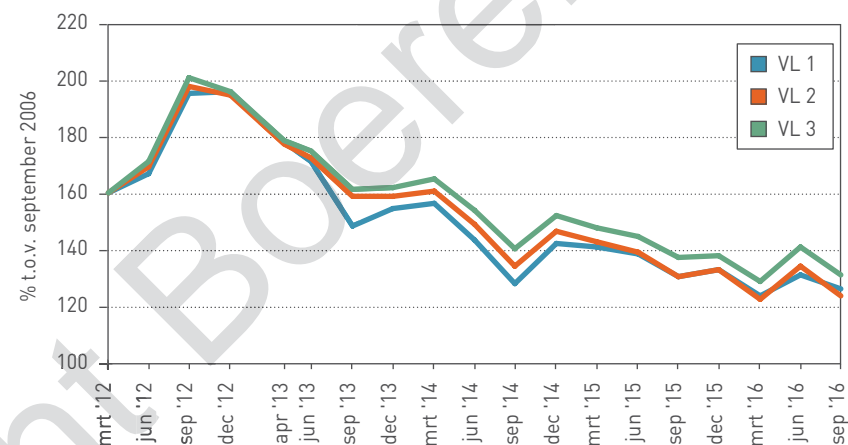
het niet-herberekenende rantsoen. De samenstelling van het geheroptimaliseerde voeder wordt weergegeven in tabel 1. Het aandeel tarwe in deze formule daalt van het maximaal toegelaten gehalte van 35% naar 26,77%. Het aandeel gerst is toegenomen van 26,94% tot het maximaal toegelaten gehalte van 35%. Mais wordt, net als de vorige keer, niet opgenomen in de VL1-formule. Tarweglutenfeed blijft maximaal (8%) opgenomen. Het aandeel sojaschroot steeg van 6,96% naar 9,43%. De eiwitvoorziening in deze formule is afkomstig van sojaschroot (9,43%), koolzaadschroot (5,00%) en volvette sojabonen (5,00%, minimumeis). Voedererwten worden nog steeds niet opgenomen in deze formule. De kostprijs van de meeste zuivere aminozuren is gedurende de laatste maanden iets toegenomen. Door de goedkopere sojaproducten en de duurdere zuivere aminozuren worden bijgevolg minder zuivere aminozuren in de kern opgenomen. Hierdoor is de biologische waarde van het voedereiwit lager. Bijgevolg moeten er meer eiwithoudende voedermiddelen worden opgenomen in het rantsoen. Door de toename van het aandeel eiwitrijke voedermiddelen in de formule is het totale eiwitgehalte in het rantsoen iets gestegen. Het totale eiwitgehalte bedraagt momenteel 16,64% in vergelijking met 16% in juni. Het totale fosforgehalte van het VL1-rantsoen is niet gewijzigd en bedraagt 0,45%. Tegenover de referentiegrondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 18,08% goedkoper (figuur 1). Wanneer we naar de inkooprijzen kijken, dan blijkt dat die van erwten 185,66 euro per ton bedraagt. Wanneer de huidige prijs van 245 euro daalt tot 185,66 euro, dan zal 7% erwten worden opgenomen in de formule. Luzernepellets hebben in deze formule een inkooprijzen van 89,98 euro per ton terwijl de marktwaarde 187 euro per ton bedraagt. Het inkompercentage zou onder deze omstandigheden 2,06% bedragen. Voor maïs noteerden we een inkooprijzen van 161,98 euro per ton met een bijbehorend inkompercentage van 3,71%. De inkooprijzen van sorghum, een graan dat in deze berekeningen als testvoedermiddel wordt beschouwd, bedraagt momenteel 169,68 euro per ton. Bij deze prijs zou er 3,34% sorghum in de VL1-formule worden opgenomen.

Vleesvarkensvoeder fase 2

Fase 2 (tabel 1 en figuur 1, VL2) staat voor een vleesvarkensvoeder, voor het gewichtstraject 45 tot 75 kg. Indien het

Tabel 1 Samenstelling geoptimaliseerde rantsoenen voor vleesvarkens (betreft grondstoffenkostprijs, productiekost is niet inbegrepen)

	VL1	VL2	VL3
Prijs (87% DS) in euro/ton	222,17	200,87	194,19
Samenstelling (aandeel in %)			
Tarwe	26,77	35,00	35,00
Gerst	35,00	35,00	25,00
Sojaschroot Arg 49/3.5	9,43	10,16	0,00
Tarweglutenfeed	8,00	4,94	8,98
Koolzaadschroot	5,00	3,97	8,00
Maniok	0,00	0,00	0,00
Tarwekortmeel	4,57	3,90	4,92
Luzerne	0,00	0,00	0,79
Suikerbietenpulp	1,00	1,00	1,00
Erwten	0,00	0,00	0,00
Maïs	0,00	0,00	4,12
Sojabonen	5,00	0,00	7,68
Kern + aminozuren + olie	5,23	6,03	4,51
Totaal	100,00	100,00	100,00

Figuur 1 Prijzevolutie voeders voor vleesvarkens sinds september 2006 (= 100%)

rantsoen niet geherformuleerd wordt, bedraagt de voedermiddelenkostprijs 201,11 euro/ton in vergelijking met 218,21 euro/ton (-7,84%) in juni laatstleden. Na heroptimalisatie kost de VL2-formule 200,87 euro/ton. Dit is een verschil van 0,24 euro. De samenstelling van dit voeder wordt weergegeven in tabel 1. Ook in de VL2-formule is maïs niet opgenomen in het rantsoen. Het aandeel tarwe blijft maximaal aanwezig in de formule (35%). Het gerstaandeel steeg van 32,91% in juni tot het maximaal toegelaten gehalte van 35%. Het gehalte aan tarwekortmeel daalde van 8,16% naar 3,90%. Het aandeel sojaschroot daalde van 11,88% in juni tot 10,16% terwijl het aandeel koolzaadschroot steeg van 0,08% tot 3,97%. De eiwitvoorziening in deze formule is afkomstig van sojaschroot (10,16%) en koolzaadschroot (3,97%). Volvette sojabonen werden niet

opgenomen in dit rantsoen. Het totale eiwitgehalte van de fase 2-formule is gelijk gebleven in vergelijking met juni laatstleden en bedraagt 15%. Ook het totale fosforgehalte is niet gewijzigd en bedraagt 0,47% (maximaal toegelaten gehalte). Tegenover de referentiegrondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 22,79% goedkoper (figuur 1). Mais heeft momenteel een inkooprijzen van 153,04 euro per ton terwijl de huidige marktwaarde 193 euro per ton bedraagt. Het inkompercentage voor maïs bedraagt 0,29%. Beide gegevens wijzen erop dat maïs helemaal niet interessant is voor het VL2-rantsoen. De inkooprijzen van volvette sojabonen en erwten bedragen respectievelijk 334,01 euro en 204,00 euro per ton. Als de kostprijs van deze voedermiddelen zou dalen van de huidige marktwaarde van

respectievelijk 393 euro en 245 euro per ton naar het niveau van de inkooprijzen, dan zouden respectievelijk 0,32% sojabonen en 0,27% erwten in de formule worden opgenomen. De inkooprijzen van sorghum (testgrondstof) bedraagt 152,44 euro/ton met een inkomgehalte van 0,37%.

Vleesvarkensvoeder fase 3

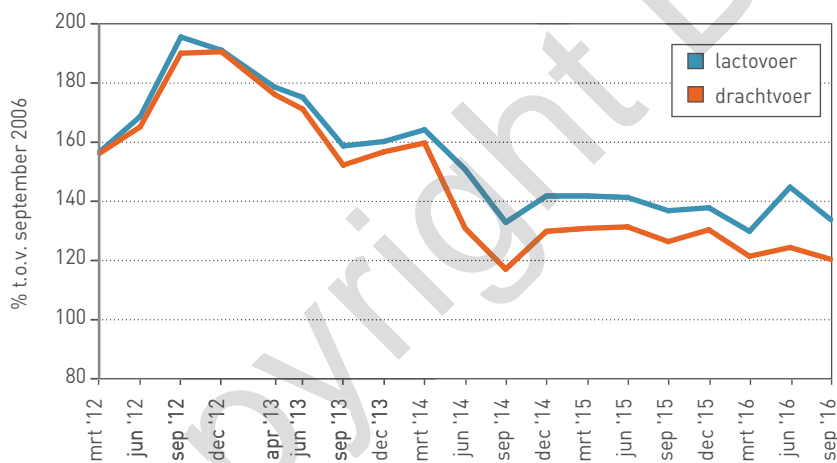
Fase 3 (tabel 1 en figuur 1, VL3) staat voor een vleesvarkensvoeder voor het gewichtstraject van 75 tot 120 kg. Indien het rantsoen niet geherformuleerd wordt, bedraagt de voedermiddelenkostprijs 197,06 euro/ton in vergelijking met 202,49 euro/ton (-6,68%) in juni. Na heroptimalisatie kost de VL3-formule 194,19 euro/ton. Dit is een kostenreductie van 2,87 euro per ton. De samenstelling van dit voeder wordt weergegeven in tabel 1. Tarwe wordt voor 35% (maximaal

gehalte) opgenomen in de VL3-formule. Het aandeel gerst bedraagt 25% (maximale hoeveelheid). Het aandeel maïs is verder afgenomen van 4,50% tot 4,12%. Het gehalte aan tarwekortmeel in het voeder van fase 3 daalde van 6,32% naar 4,92%. Het aandeel tarweglutenfeed in het rantsoen blijft ongeveer gelijk en bedraagt 8,98%. Luzerne werd voor 0,79% opgenomen in het VL3-rantsoen. Het eiwit in dit rantsoen wordt aangebracht via koolzaadschroot (8%, maximumeis) en volvette sojabonen (7,68%). Erwten en sojaschroot zijn niet opgenomen in het rantsoen. Het totale eiwitgehalte van de fase 3-formule bedraagt 14,50% [een toename met 1,50 eenheden], terwijl het totaal fosforgehalte 0,45% bedraagt. Tegenover de referentiegrondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 21,31% goedkoper (figuur 1). De inkomprijs van sojaschroot bedraagt voor deze formule 346,74 euro/ton (marktwaarde van sojaschroot bedraagt 353 euro/ton); het inkomgehalte is dan 1,39%. De inkomprijs van erwten bedraagt 223,27 euro/ton (marktwaarde 245 euro/ton), het inkomgehalte bedraagt 5,40%. Voor de testgrondstof sorghum bedraagt de inkomprijs 184,30 euro en is het inkomgehalte 4,63%.

voor de zeugenvoeders eveneens sterk zijn afgenomen. We noteren een kostenreductie van 17,50 euro/ton (-7,44%) voor het lactovoeder, terwijl het drachtvoeder 3,07% goedkoper werd. De prijsevolutie van de zeugenvoeders wordt weergegeven in figuur 2. Het eiwit in het lactomeel wordt vooral gehaald uit volvette sojabonen (15,00%), sojaschroot (0,48%) en koolzaadschroot (7,00%). Erwten worden

Tabel 2 Samenstelling geoptimaliseerde zeugenrantsoenen (betreft grondstoffenkostprijs, productiekost is niet inbegrepen)

	Lactovoeder	Drachtvoeder
Prijs (87% DS) in euro/ton	217,64	184,38
Tarwe	33,61	35,00
Gerst	13,14	30,00
Sojaschroot ARG 49/3.5	0,48	0,00
Tarweglutenfeed	5,00	1,98
Koolzaadschroot	7,00	4,04
Maniok	0,00	0,00
Tarwekortmeel	5,00	15,00
Luzerne	2,90	7,59
Suikerbietenpulp	3,00	1,00
Erwten	0,00	0,00
Maïs	10,00	0,36
Sojabonen	15,00	0,00
Kern + aminozuren	4,87	5,03
Totaal	100,00	100,00

Figuur 2 Prijsevolutie voeders voor drachtige en lacterende zeugen sinds september 2006 (= 100%)

Zeugenvoeders

Tabel 2 geeft de geoptimaliseerde samenstelling van een klassiek dracht- en lactovoeder weer. De grondstoffenkostprijs om de zeugenvoeders samen te stellen, bedraagt momenteel 184,38 euro/ton voor het dracht- en 217,64 euro/ton voor het lactomeel. Als we ons baseren op de formule van juni, dan mogen we stellen dat – na heroptimalisatie – de voedermiddelenkosten

niet langer opgenomen in het lactomeel. In het drachtmeel werd het eiwit enkel aangebracht door koolzaadschroot (4,04%). Sojaschroot, volvette sojabonen en voedererwten werden niet opgenomen in het drachtmeel. Maïs wordt voor 10% opgenomen in het lactovoeder. In het drachtvoeder wordt slechts 0,36% maïs opgenomen. In het lactomeel wordt tarwekortmeel voor 5% opgenomen, terwijl in het drachtvoeder 15% kortmeel

aanwezig is. In het lactovoeder wordt momenteel 6,05% tarweglutenfeed opgenomen terwijl in het drachtvoeder 1,98% tarweglutenfeed opgenomen wordt. Suikerbietenpulp wordt voor 3% opgenomen in het lactomeel (minimumeis). In het drachtvoeder wordt 1,00% bietenpulp opgenomen (minimumeis). Luzernepellets worden voor 2,90% opgenomen in het lactomeel en voor 7,59% in het drachtmeel. In vergelijking met juni laatstleden kunnen we stellen dat het drachtmeel bijna niets veranderd is qua voedermiddelen- en nutritionele samenstelling. De inkomprijs voor erwten bedraagt voor het drachtmeel 196,18 euro/ton, het inkompercentage is hierbij 0,48%. Voor drachtmeel hebben volvette sojabonen en sojaschroot respectievelijk een inkomprijs van 315,88 euro en 222,18 euro per ton met een inkompercentage van respectievelijk 3,21% en 2,36%. Voor sorghum noteren we respectievelijk een inkomprijs van 202,53 euro voor het lactomeel en 190,61 euro voor het drachtmeel. De inkompercentages bedragen respectievelijk 4,83% en 0,34%.

Prijswijzigingen

De wijzigingen in de prijsnoteringen van de verschillende veevoedermiddelen op de grondstoffenmarkt leidden tot een relatief sterke prijsdaling van de diverse varkensvoerders. In vergelijking met de prijsreductie ten gevolge van de goedkopere granen en eiwitrijke voedermiddelen had herformuleren van de rantsoenen deze maand een kleine invloed op de kostprijs. Alleen voor het lactomeel en de VL3-formule werd een grotere kostenbeperking gezien na heroptimalisatie. Herformuleren resulteerde bij het VL3-voeder in een kostenreductie van 1,46% (-2,87 euro per ton). Bij het VL1-voeder en het VL2-voeder bedroeg de kostenreductie respectievelijk 0,24% (-0,53 euro per ton) en 0,12% (-0,24 euro per ton). Het lactomeel werd 1,78% of 3,95 euro per ton goedkoper door de formule opnieuw te berekenen. De grondstoffenprijs van het volledige mengvoeder steeg met 4,10% tot 7,95% voor de verschillende vleesvarkensrantsoenen. Voor het lactovoeder bedroeg de prijsdaling 7,44% terwijl het drachtvoeder 3,07% goedkoper werd. ■

Dit artikel kadert in de reeks 'Varkensvoerders produceren tegen minimale kostprijs'. Het vorige artikel verscheen in *Management&Techniek* 12 van 24 juni.